

โครงการควบคุมและป้องกันโรคผิวหนังขา(โรคเรื้อน) และรณรงค์สัปดาห์ราชประชาสมาสัย
สำนักงานสาธารณสุขอำเภอเมืองบุรีรัมย์ ปีงบประมาณ ๒๕๖๓

๑. หลักการและเหตุผล

โรคเรื้อนเป็นโรคติดต่อเรื้อรังที่เกิดจากเชื้อ *Mycobacterium leprae* เป็นเชื้อที่แบ่งตัวช้าที่สุด โดยจากการศึกษาพบว่าในชนิด tuberculoid จะมีระยะฟักตัวประมาณ ๒-๕ ปี และในชนิด lepromatous มีระยะฟักตัวประมาณ ๘-๑๒ ปี ดังนั้นการสอบสวนโรคเพื่อหาแหล่งรังโรคและการคัดกรองโรคเรื้อนในกลุ่มผู้สัมผัสร่วมบ้าน เพื่อนบ้าน และผู้สัมผัสโรคที่มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง เป็นเวลา ๑๐ ปี จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง

แม้ว่าสถานการณ์ของโรคเรื้อนในประเทศไทยมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยในปี ๒๕๖๑ พบผู้ป่วยใหม่ ๑๒๕ ราย การกระจายของโรคพบมากในภาคตะวันออกเฉียงเหนือร้อยละ ๔๘.๘ รองลงมาได้แก่ภาคใต้ร้อยละ ๑๙.๒ แต่ปัญหาที่ยังคงมีอยู่คือสัดส่วนผู้ป่วยที่มีความพิการยังไม่มีแนวโน้มลดลง โดยมีค่าเฉลี่ยร้อยละ ๑๐- ๑๗ ซึ่งสะท้อนถึงที่ผู้ป่วยมารับการรักษาล่าช้า โดยมีระยะเวลาตั้งแต่ผู้ป่วยเริ่มปรากฏอาการของโรคจนถึงเวลาเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลหรือหน่วยบริการสาธารณสุขมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓ ปี ๘ เดือน โดยความล่าช้าในการตรวจวินิจฉัยและรักษาผู้ป่วยโรคเรื้อนแบ่งเป็น ๒ ส่วน ส่วนแรก คือ ความล่าช้าที่เกิดขึ้นจากตัวผู้ป่วย(Patient delay) นับตั้งแต่ผู้ป่วยโรคเรื้อนเริ่มมีอาการสำคัญของโรคเรื้อนจนกระทั่งไปรับบริการตรวจรักษาในหน่วยบริการสาธารณสุขเฉลี่ย ๒ ปี ๑ เดือน สาเหตุความล่าช้าที่เกิดขึ้นจากตัวผู้ป่วย เนื่องจากขาดความรู้ ความตระหนักโดยมีข้อมูลว่าผู้ป่วยโรคเรื้อนรายใหม่ที่รู้หรือสงสัยตนเองป่วยเป็นโรคเรื้อน (Awareness self-reporting) มีเพียงร้อยละ ๒๒ ประกอบกับการสำรวจประชาชน ๑,๒๖๓ ในปี ๒๕๕๙ พบว่าประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจในโรคเรื้อน ร้อยละ ๖๓.๑ และส่วนที่สอง คือ ความล่าช้าของระบบบริการสาธารณสุข(Health service delay) นับตั้งแต่ผู้ป่วยโรคเรื้อนไปรับบริการตรวจรักษาอาการสำคัญของโรคเรื้อนที่หน่วยบริการสาธารณสุขจนกระทั่งได้รับการวินิจฉัยและเริ่มให้การรักษาโรคเรื้อน เฉลี่ย ๑ ปี ๒ เดือน โดยผู้ป่วยโรคเรื้อนจะแสวงหาการรักษา เฉลี่ย ๔ ครั้ง/คน(ต่ำสุด ๑ ครั้ง ค่าสูงสุด ๑๐ ครั้ง) ก่อนจะได้รับการวินิจฉัยและรักษาโรคเรื้อนตามมาตรฐาน สะท้อนถึงการขาดความรู้และทักษะในการตรวจวินิจฉัยโรคเรื้อนของบุคลากรทางการแพทย์และเจ้าหน้าที่สาธารณสุขความล่าช้าในการวินิจฉัยและรักษาผู้ป่วยโรคเรื้อนส่งผลให้มีการแพร่เชื้อโรคเรื้อนในชุมชนอย่างต่อเนื่องและในส่วนตัวผู้ป่วยก็มีโอกาสจะเกิดความพิการที่อวัยวะตา มือ และเท้า ซึ่งนำไปสู่การตีตรา(Stigma) ผู้ป่วยโรคเรื้อน ส่งผลให้เกิดปัญหาด้านจิตใจ สังคมและเศรษฐกิจต่อผู้ป่วยและครอบครัว

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น สำนักงานสาธารณสุขอำเภอเมืองบุรีรัมย์ ได้ตระหนักถึงและเห็นความสำคัญ จึงได้จัดทำโครงการให้ความรู้ประชาชนและตรวจคัดกรองโรคผิวหนังเนื้อขา (โรคเรื้อน) ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ขึ้น เพื่อให้ประชาชนมีความรู้เรื่องโรคผิวหนังเนื้อขาและสามารถค้นหาความผิดปกติเบื้องต้นได้

๑. เพื่อให้สร้างความรู้ความเข้าใจแก่เจ้าหน้าที่ที่สามารถค้นหาผู้ป่วยโรคผิวหนังเนื้อขาและความผิดปกติเบื้องต้นได้

๒. เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์สัปดาห์ราชประชาสมาสัย

๓. เพื่อจัดกิจกรรมตรวจสอบสุขภาพประชาชน(โรคผิวหนัง) เพื่อค้นหาผู้ป่วยรายใหม่ในพื้นที่เสี่ยง

๔. เพื่อค้นหาผู้ป่วยโรคเรื้อนรายใหม่

๓.กลุ่มเป้าหมาย

ประชาชนในพื้นที่เสี่ยง จำนวน ๒๐๐ คน

๔.วิธีดำเนินงาน

๑. เขียนโครงการเพื่อขออนุมัติ

๒. ประชุมและประสานงานผู้ที่เกี่ยวข้อง

๓. จัดกิจกรรมให้ความรู้ประชาชนและประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อทุกช่องทาง

๔. จัดรณรงค์ให้ความรู้และตรวจผิวหนังประชาชนที่มีอาการสงสัย

๕. จัดนิทรรศการให้ความรู้เรื่องโรคผิวหนังเนื้อขาแก่ประชาชน

๖. ติดตาม วิเคราะห์ ประเมินผลการดำเนินงาน

๗. สรุปผลและสะท้อนกลับข้อมูลสู่ชุมชน

๕.ระยะเวลาการดำเนินงาน

มกราคม - กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

๖.งบประมาณในการดำเนินการ

ขอใช้งบประมาณจากเงินบำรุงโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ๒๒ แห่ง จำนวน ๑๑๓,๐๕๐ บาท เป็นค่าใช้จ่ายดังนี้

กิจกรรมที่ ๑ ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เรื่องโรคเรื้อน ค่าใช้จ่ายดังนี้

๑. ค่าป้ายไว้นิรณรงค์และประชาสัมพันธ์ขนาด ๑.๕X๒ เมตร ๓๒๓ ผืนๆละ ๓๕๐ บาท

เป็นเงิน ๑๑๓,๐๕๐ บาท

รวมเป็นเงิน ๑๑๓,๐๕๐ บาท

กิจกรรมที่ ๒ กิจกรรมรณรงค์ให้ความรู้ประชาชนและตรวจคัดกรองโรคผิวหนังเนื้อขาเชิงรุก ค่าใช้จ่ายดังนี้

ขอใช้งบประมาณจากเงินบำรุงโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านหัววัว จำนวน ๓๑,๔๓๐ บาท เป็นค่าใช้จ่ายดังนี้

๑. เอกสารแนบคัดกรอง ๕๐๐ แผ่น แผ่นละ ๕๐ สตางค์ เป็นเงิน ๒๕๐ บาท

๒. ค่าอาหารกลางวันอาหารว่างพร้อมเครื่องดื่มในการจัดอบรม จำนวน ๒๐๐ คนๆละ ๑๐๕บาท ๑วัน

เป็นเงิน ๒๑,๐๐๐ บาท

๓. ค่าวัสดุแผ่นพับความรู้เรื่องโรคเรื้อน ๕๐๐ แผ่นๆละ ๕ บาท เป็นเงิน ๒,๕๐๐ บาท

๔. ค่าป้ายไว้นิรณรงค์ให้ความรู้ พร้อมx-stand ขนาด ๐.๘*๑.๘ ม ๒ชุดๆละ๖๐๐บาท เป็นเงิน ๑,๒๐๐ บาท

๕. ค่าวัสดุสำหรับจัดนิทรรศการ เป็นเงิน ๑,๙๘๐ บาท

๖. ค่าเช่าเครื่องเสียงและจัดสถานที่ ๑ ชุด ๑ วัน วันละ ๔,๕๐๐ บาท เป็นเงิน ๔,๕๐๐ บาท

รวมเป็นเงิน ๓๑,๔๓๐ บาท

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๔๔,๔๘๐ บาท (หนึ่งแสนสี่หมื่นสี่พันสี่ร้อยแปดสิบบาทถ้วน)

๗. ตัวชี้วัดโครงการ

๑. พื้นที่เสี่ยง(หมู่บ้านที่พบผู้ป่วยรายใหม่) ในรอบ ๑๐ ปี มีการจัดกิจกรรมตรวจค้นหาผู้ป่วยรายใหม่
๒. ร้อยละ ๑๐๐ ของพื้นที่ที่พบโรคเรื้อน ๑๐ ปี ย้อนหลังในหมู่บ้านมีกิจกรรมรณรงค์ ประชาสัมพันธ์

๘. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เจ้าหน้าที่มีความรู้ความเข้าใจและสามารถค้นหาผู้ป่วยโรคผิวหนังเนื้อขาและความผิดปกติเบื้องต้นได้ พื้นที่ที่พบโรคเรื้อน ๑๐ ปี ย้อนหลังในหมู่บ้านมีกิจกรรมรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ ตรวจสอบสุขภาพประชาชน(โรคผิวหนัง) การประชาสัมพันธ์ทุกช่องทางทั้งสื่อวิทยุ รายบุคคล หอกระจายข่าวและเคาะประตูบ้าน เพื่อค้นหาผู้ป่วยรายใหม่ในพื้นที่เสี่ยงและประชาชนมีความรู้เรื่องโรคผิวหนังเนื้อขา สามารถค้นหาความผิดปกติเบื้องต้นได้

๙. ผู้รับผิดชอบโครงการ

(นายเจจตุร ทิบแก้ว)
นักวิชาการสาธารณสุข

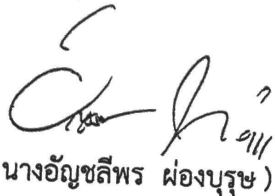
๑๐. ผู้เสนอโครงการ

(นางสาวปนัดดา วณิชชาพัชร)
ผอ.รพ.สต.บ้านบุลา

(นางปิยะพร จันทรวิเศษ)
ผอ.รพ.สต.บ้านบัว

(นางอัญชลีพร ผ่องบุรุษ)
ผอ.รพ.สต.บ้านยาง

(นายสถาปนา พานนท์)
ผอ.รพ.สต.บ้านโคกกลาง

(นางศศิธร ปลินารมย์)
ผอ.รพ.สต.บ้านหัววัว

๑๐. ผู้เห็นชอบโครงการ

(นายประเสริฐ สาวีรัมย์)
สาธารณสุขอำเภอเมืองบุรีรัมย์

๑๑. ผู้อนุมัติโครงการ

(นายวิทิศ สฤกษ์ชัยกุล)
นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดบุรีรัมย์

โครงการควบคุมและป้องกันโรคฉีดยาพิษ (โรคเรื้อน) และรณรงค์สัปดาห์ราชประชาสมาสัย
สำนักงานสาธารณสุขอำเภอเมืองบุรีรัมย์ ปีงบประมาณ ๒๕๖๓
รวมทั้งสิ้น เป็นเงิน ๑๔๔,๔๘๐ บาท (หนึ่งแสนสี่หมื่นสี่พันสี่ร้อยแปดสิบบาทถ้วน)

โครงการควบคุมและป้องกันโรคฉี่หนู(โรคเรื้อน) และรณรงค์สัปดาห์ราชประชาสมาสัย
สำนักงานสาธารณสุขอำเภอเมืองบุรีรัมย์ ปีงบประมาณ ปี ๒๕๖๓

-
๐๘.๓๐ - ๐๙.๐๐ น.	- ลงทะเบียน
๐๙.๐๐ - ๐๙.๓๐ น.	- พิธีเปิด
๐๙.๓๐ - ๑๐.๓๐ น.	- บรรยายเรื่องสถานการณ์โรคเรื้อน
๑๐.๓๐ - ๑๐.๔๕ น.	พักรับประทานอาหารว่าง
๑๐.๔๕ - ๑๒.๐๐ น.	- บรรยายเรื่องโรคเรื้อน และให้บริการตรวจคัดกรองโรคเรื้อน โดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุข
๑๒.๐๐ - ๑๓.๐๐ น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
๑๓.๐๐ - ๑๔.๓๐ น.	- ให้ความรู้เรื่องการคัดกรองโรคเรื้อน
๑๔.๓๐ - ๑๔.๔๕ น.	- พักรับประทานอาหารว่าง
๑๔.๔๕ - ๑๖.๓๐ น.	- แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ตอบปัญหาข้อซักถาม
๑๖.๓๐ น.	- พิธีปิด

***หมายเหตุ กำหนดการอาจมีการเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม